

Нагорна Н.В.

доцент кафедри педагогічної освіти та
соціальної реабілітації,
*Одеський національний університет
імені І. І. Мечникова
м. Одеса, Україна*

Ткачук С.І.

здобувач 2 курсу
другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 011
Освітні, педагогічні науки,
*Одеський національний університет
імені І. І. Мечникова
м. Одеса, Україна*

СУТНІСТЬ ТА СТРУКТУРА ІНФОРМАЦІЙНО- КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТІ

Актуальність дослідження визначається сучасною трансформацією суспільства під впливом широкого використання інформаційних технологій та набуття нової інформації, змін форматів інформації. Перехід комунікативних та інформаційних процесів на нові формати, обсяги та швидкості отримання, передавання, доступу, опрацювання та зберігання інформації. Все це в певній мірі сприяло появі нових засобів масової комунікації, соціальних мереж та соціальних медіа.

Сучасним основним трендом усіх сфер суспільства є стрімкий розвиток, який призводить до змін усього суспільства. Це пов'язано з науково-технічним прогресом у

сфері інформаційно-комунікаційних, комп'ютерних технологій та інформаційних процесів.

Стрімкі темпи розвитку науково-технічного прогресу та впровадження їх результатів в повсякденне життя, в першу чергу необхідно зауважити зміни форматів інформації, нових комунікацій, перехід комунікативних та інформаційних процесів на нові формати, обсяги та швидкості роботи з інформацією (отримання, передавання, доступ, опрацювання та зберігання), спричинили прискорення процесів змін і трансформацій всього суспільства та його сфер. Крім того, глобалізація та глобалізаційні процеси на базі сучасних комунікацій також сприяли таким змінам. У зв'язку з цим питання сучасних трансформацій суспільства виходять на новий рівень і потребують нового додаткового осмислення для вироблення практичних рекомендацій впровадження в дію теоретичних напрацювань у сучасних умовах розвитку.

Початок XXI століття характеризує суспільство як постіндустріальне (інформаційне), в якому здійснюється інформатизація всіх галузей науки і освіти.

Інформація – абстрактне поняття, що має різні значення залежно від контексту. Походить від латинського слова «informatio», яке має декілька значень: роз'яснення; виклад фактів, подій; витлумачення; представлення, поняття; ознайомлення, просвіта.

Інформація – це нові відомості, які прийняті, зрозумілі і оцінені її користувачем як корисні.

Інформація – це нові знання, які отримує споживач (суб'єкт) у результаті сприйняття і переробки певних відомостей.

Інформаційно-комунікаційні технології – сукупність методів, виробничих процесів і програмно-технічних засобів,

інтегрованих з метою збирання, обробки, зберігання, розповсюдження, демонстрації та використання даних в інтересах їх користувачів. [2]

Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ, від англ. Information and communications technology, ICT) – часто використовується як синонім до інформаційних технологій (ІТ), хоча ІКТ це загальніший термін, який підкреслює роль комп'ютерів, підпрограмного забезпечення, програмного забезпечення, накопичувальних та аудіовізуальних систем, які дозволяють користувачам створювати, одержувати доступ, зберігати, передавати та змінювати інформацію. Іншими словами, ІКТ складається з ІТ, а також телекомунікацій, медіатрансляцій, усіх видів аудіо і відеобробки, передачі, мережових функцій управління та моніторингу. [1]

Сутність інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) в освіті полягає у використанні різних електронних інструментів та систем комунікації для поліпшення процесів навчання, спілкування та збору, обробки та передачі інформації. ІКТ дозволяють ефективно використовувати різноманітні ресурси, забезпечувати доступ до знань та спілкування з використанням віддалених засобів, а також підвищувати доступність освіти для всіх категорій населення.

Структура ІКТ в освіті включає наступні компоненти:

1. Комп'ютери та ноутбуки: це основні пристрої, які використовуються для навчання та доступу до інформації. Вони дозволяють використовувати різноманітні навчальні програми, переглядати відеоуроки та виконувати різні завдання.

2. Інтернет: забезпечує доступ до великої кількості інформації, електронних ресурсів та онлайн-навчання. Інтернет також дозволяє спілкуватися з використанням електронної пошти, соціальних мереж та відеоконференцій.

3. Програмне забезпечення: навчальні програми та платформи, які допомагають організовувати процеси навчання та оцінки знань. Наприклад, електронні підручники, системи управління навчанням, тестування та оцінювання знань.

4. Мультимедійні засоби: включають в себе аудіо- та відеоапаратуру, проектори, інтерактивні дошки тощо. Вони допомагають створювати більш інтерактивні та цікаві уроки, дозволяючи використовувати різноманітні візуальні та звукові матеріали.

5. Електронні ресурси: це онлайн-джерела інформації, такі як електронні бібліотеки, бази даних, електронні журнали та статті. Вони дозволяють швидко знаходити потрібну інформацію та покращувати якість навчання.

Запровадження ІКТ в освіту має на меті підвищення якості навчання, залучення здобувачів до активного навчального процесу, підвищення мотивації до навчання та підготовки молодих людей до життя в інформаційному суспільстві.

Оскільки, застарілі методи та засоби навчання не відповідають нинішнім вимогам і не підлягають тенденціям стрімкого розвитку науково-технічного прогресу, то це спонукає до впровадження інноваційних методів навчання та використання й адаптування цих технологій в навчальний процес. Особливо ця проблема гостро постає при формуванні професійних умінь та навичок, оскільки для ефективнішого їх засвоєння, навчальний процес вимагає використання великої кількості наочних матеріалів, та інтерактивних засобів, які в свою чергу позитивно сприяють покращенню досягненню навчальної мети. Щоб успішно діяти в інформаційному суспільстві в умовах новітніх технологій виробництва і

посилення конкуренції на ринку праці, людина повинна вміти постійно використовувати нові технології під час розв'язання професійних завдань, що стоять перед нею. Зміни в сфері освіти нерозривно пов'язані із процесами, що відбуваються в соціально-політичному й економічному житті освітян. Осучаснення змісту понять, пов'язаних з інформаційними технологіями, здійснюється неперервно в контексті швидкозмінного розвитку інформаційних технологій та положень інформаційної парадигми соціально-економічного розвитку суспільства [2].

Інформаційні технології є невід'ємною частиною сучасного світу, вони значною мірою визначають подальший економічний та суспільний розвиток людства. У цих умовах революційних змін вимагає й система навчання. Звідси можна сказати, що актуальність даного питання має місце у сучасному освітньому середовищі, адже нині якісне викладання дисциплін не може здійснюватися без використання засобів і можливостей, які надають комп'ютерні технології, Інтернет та ChatGPT (штучний інтелект).

Виходячи з вищесказаного можемо зробити висновки, що застосування інформаційно-комунікаційних технологій у процесі професійної підготовки сучасних фахівців в сфері освіти є ефективним засобом досягнення дидактичної мети.

Список використаних джерел:

1. Савінова Н.В., Інформаційно-комунікаційні технологій в корекційній освіті. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова. Серія 19. Корекційна педагогіка та спеціальна психологія. Випуск 30* : збірник наукових праць. К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2015. С. 156-163. <https://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/12014>

*Матеріали XXXVIII-ої Міжнародної науково-практичної конференції
(07 листопада 2023 року, м. Брно (Чехія), дистанційно)*

2. Швачич Г.Г. Інформаційно-комунікаційні технології :
Навчальний посібник. Дніпро : НМетАУ, 2017. 230 с.
[http://library.megu.edu.ua:8180/jspui/bitstream/123456789/1554/
1/ikt_tutor.pdf](http://library.megu.edu.ua:8180/jspui/bitstream/123456789/1554/1/ikt_tutor.pdf)

